

Chương II

NHỮNG VẤN ĐỀ CÓ TÍNH QUY LUẬT TRONG TIẾN TRÌNH CÁCH MẠNG XHCN

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

II. XÂY DỰNG NỀN VĂN HÓA XHCN.

**III. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ DÂN TỘC VÀ TÔN
GIA' O**

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

1. Xây dựng nền dân chủ XHCN

Những đặc trưng cơ bản của nền dân chủ XHCN

Thứ nhất: Về bản chất chính trị

Nền dân chủ XHCN được sáng tạo bởi quần chúng nhân dân lao động, thực hiện quyền và lợi ích của toàn thể nhân dân.

Nhà nước XHCN là thiết chế chủ yếu thực thi dân chủ, bảo đảm thỏa mãn ngày càng cao các nhu cầu và lợi ích của nhân dân.

Nền dân chủ XHCN vừa có tính giai cấp, vừa có tính nhân dân rộng rãi và tính dân tộc sâu sắc.

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

Thứ hai: Về bản chất kinh tế

Nền dân chủ XHCN dựa trên chế độ công hữu, đáp ứng sự phát triển ngày càng cao của lực lượng sản xuất

Nhằm thoả mãn ngày càng tốt hơn những nhu cầu vật chất và tinh thần của toàn thể nhân dân lao động.

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

Thứ ba: Về nguyên tắc xây dựng

Nền dân chủ XHCN được xây dựng trên cơ sở của sự kết hợp hài hòa lợi ích cá nhân, lợi ích tập thể và lợi ích toàn xã hội

Có sức động viên, thu hút mọi tiềm năng sáng tạo, tích tích cực xã hội của nhân dân trong sự nghiệp xây dựng xã hội mới.

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

Thứ tư: Về tính giai cấp và chuyên chính

Nền dân chủ XHCN là nền dân chủ rộng rãi nhất trong lịch sử nhưng vẫn mang tính giai cấp

Trong nền dân chủ XHCN, chuyên chính và dân chủ là hai mặt qui định lẫn nhau, tác động, bổ sung cho nhau:

-Dân chủ đối với đa số (quần chúng nhân dân lao động)

-Chuyên chính đối với thiểu số (giai cấp áp bức, bóc lột, phản động)

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

2. Xây dựng Nhà nước XHCN

Nhà nước XHCN là một tổ chức chính trị thể hiện ý chí và quyền lực của nhân dân, là một công cụ quản lý xã hội do giai cấp công nhân lãnh đạo nhân dân tổ chức ra

Nhà nước XHCN mang bản chất giai cấp công nhân. Giai cấp công nhân là đại biểu cho lợi ích của toàn thể nhân dân lao động và lợi ích của dân tộc,

Nhà nước XHCN vừa có bản chất giai cấp, vừa có tính nhân dân rộng rãi và tính dân tộc sâu sắc.

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

Nhà nước XHCN có những đặc trưng sau:

- **Thứ nhất:** Nhà nước XHCN là nhà nước của dân, do dân làm chủ và vì lợi ích của toàn thể nhân dân lao động
- **Thứ hai:** Là công cụ chuyên chính của một giai cấp nhưng Nhà nước XHCN chỉ thực hiện sự trấn áp đối với những kẻ chống phá sự nghiệp xây dựng CNXH
- **Thứ ba:** Bạo lực trấn áp là cần thiết, nhưng chức năng cơ bản của Nhà nước XHCN là tổ chức, xây dựng xã hội mới

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

- **Thứ tư**: Nhà nước XHCN và hệ thống chính trị XHCN vận động - phát triển theo hướng ngày càng mở rộng dân chủ, lôi cuốn đông đảo các tầng lớp nhân dân tham gia quản lý nhà nước, quản lý xã hội
- **Thứ năm**: Nhà nước XHCN là một kiểu nhà nước đặc biệt: Nhà nước không còn nguyên nghĩa, Nhà nước đang tự tiêu vong

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

Nhà nước XHCN có hai chức năng cơ bản

- **Chức năng bạo lực trấn áp:** Đây là chức năng cần thiết và tất yếu nhằm đập tan sự phản kháng, phá hoại của kẻ thù giai cấp, chống xâm lược, bảo vệ thành quả cách mạng, bảo vệ nhân dân.
- **Chức năng tổ chức xây dựng:** Đây là chức năng cơ bản và quyết định, nhằm cải biến trật tự xã hội cũ, hình thành một trật tự xã hội mới.

I. XÂY DỰNG NỀN DÂN CHỦ XHCN VÀ NHÀ NƯỚC XHCN

Nhiệm vụ của Nhà nước XHCN

- ***Trong lĩnh vực kinh tế:*** Phát triển mạnh mẽ lực lượng sản xuất, củng cố kỷ luật lao động mới, nâng cao năng suất lao động, cải thiện đời sống nhân dân ..
- ***Trong lĩnh vực xã hội:*** Tạo ra quan hệ xã hội mới, những hình thức tổ chức xã hội mới với sự tập hợp đông đảo những người lao động, cải tạo những con người của xã hội cũ, xây dựng con người mới

II. XÂY DỰNG NỀN VĂN HÓA XHCN.

1. Khái niệm nền văn hóa XHCN

Văn hoá là toàn bộ những giá trị vật chất và tinh thần do con người sáng tạo ra bằng lao động và hoạt động thực tiễn trong suốt chiều dài lịch sử

II. XÂY DỰNG NỀN VĂN HÓA XHCN.

Nền văn hoá XHCN có những đặc trưng sau:

- Là nền văn hoá trong đó hệ tư tưởng của giai cấp công nhân giữ vai trò nền tảng, quyết định nội dung và phương hướng phát triển
- Là nền văn hoá có tính nhân dân rộng rãi và tính dân tộc sâu sắc
- Là nền văn hoá được hình thành và phát triển một cách tự giác, dưới sự lãnh đạo của giai cấp công nhân, có sự quản lý của Nhà nước XHCN

II. XÂY DỰNG NỀN VĂN HÓA XHCN.

2. Tính tất yếu của việc xây dựng nền văn hóa XHCN

- Do tính triệt để, toàn diện của cách mạng XHCN, đòi hỏi phải thay đổi bản chất của ý thức xã hội,

- Do yêu cầu phải giải phóng nhân dân lao động thoát khỏi ảnh hưởng tư tưởng, ý thức của xã hội cũ lạc hậu, đưa quần chúng nhân dân thực sự trở thành chủ thể sáng tạo và hưởng thụ những giá trị văn hoá và tinh thần mới

II. XÂY DỰNG NỀN VĂN HÓA XHCN.

- Do yêu cầu phải nâng cao trình độ văn hoá và đời sống tinh thần cho quần chúng nhân dân, đảm bảo điều kiện cần thiết để chiến thắng nghèo nàn, lạc hậu

- Do yêu cầu của công cuộc xây dựng và phát triển kinh tế - xã hội, văn hoá vừa là mục tiêu, vừa là động lực của quá trình xây dựng XHCN

II. XÂY DỰNG NỀN VĂN HÓA XHCN.

3. Nội dung và phương thức xây dựng nền văn hóa XHCN

-Nâng cao trình độ dân trí, hình thành đội ngũ trí thức XHCN, tạo lập các yếu tố tinh thần, trí lực và tư tưởng cho công cuộc xây dựng CNXH

- Xây dựng con người mới, phát triển toàn diện, có đủ phẩm chất và năng lực. Con người XHCN vừa là chủ thể vừa là sản phẩm của quá trình xây dựng CNXH

II. XÂY DỰNG NỀN VĂN HÓA XHCN.

- *Xây dựng lối sống mới XHCN, trên cơ sở xóa bỏ tình trạng bất bình đẳng, thực hiện công bằng xã hội, mở rộng dân chủ, thực hiện nguyên tắc phân phối theo lao động ...*
- *Xây dựng gia đình văn hoá XHCN, trên cơ sở giữ gìn và phát huy giá trị văn hoá tốt đẹp của dân tộc, xóa bỏ những yếu tố lạc hậu đồng thời tiếp thu những giá trị tiến bộ của nhân loại*

III. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ DÂN TỘC VÀ TÔN GIÁO

1. Dân tộc và những nguyên tắc cơ bản trong việc giải quyết vấn đề dân tộc

Dân tộc là những cộng đồng người ổn định, bền vững, hình thành trong quá trình phát triển của lịch sử trên một lãnh thổ nhất định, có chung các mối liên hệ về kinh tế, ngôn ngữ và văn hoá.

III. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ DÂN TỘC VÀ TÔN GIÁO

Những nguyên tắc cơ bản của CN Mác – Lênin trong việc giải quyết vấn đề dân tộc:

- Các dân tộc hoàn toàn bình đẳng

Các dân tộc đều có nghĩa vụ và quyền lợi ngang nhau. Không dân tộc nào được giữ đặc quyền, đặc lợi về kinh tế, chính trị, văn hoá...

Không một dân tộc nào có quyền đi áp bức, bóc lột các dân tộc khác....

III. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ DÂN TỘC VÀ TÔN GIÁO

- Các dân tộc được quyền tự quyết

Các dân tộc có quyền tự quyết định vận mệnh của mình, có quyền tách ra thành lập một quốc gia dân tộc độc lập, hoặc liên hiệp với các dân tộc khác trên cơ sở tự nguyện, bình đẳng về nghĩa vụ và quyền lợi...

Thực hiện quyền tự quyết chính đáng là tạo điều kiện cho các dân tộc phát triển tự do, bình đẳng, xây dựng mối quan hệ hữu nghị, hợp tác giữa các dân tộc

III. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ DÂN TỘC VÀ TÔN GIÁO

2. Tôn giáo và những nguyên tắc cơ bản trong việc giải quyết vấn đề tôn giáo

Tôn giáo là một hình thái ý thức xã hội phản ánh một cách hoang đường, hư ảo hiện thực khách quan, qua đó những sức mạnh tự phát của tự nhiên và xã hội đều trở nên thần bí.

Sự uy hiếp của giới tự nhiên, tình trạng bị áp bức bóc lột cùng với trình độ nhận thức thấp kém của con người là những nguồn gốc chủ yếu dẫn đến sự ra đời, tồn tại của tôn giáo.

III. GIẢI QUYẾT VẤN ĐỀ DÂN TỘC VÀ TÔN GIÁO

Quan điểm của chủ nghĩa Mác – Lênin trong việc giải quyết vấn đề tôn giáo

- Tôn trọng và bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng của công dân.
- Khắc phục dần những ảnh hưởng tiêu cực của tôn giáo trong sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội.
- Phân biệt rõ hai mặt chính trị và tư tưởng, khắc phục mặt tư tưởng, đấu tranh loại bỏ mặt chính trị phản động trong lĩnh vực tôn giáo
- Thực hiện đoàn kết tôn giáo, đoàn kết toàn dân tộc cùng nhau xây dựng và bảo vệ tổ quốc

